

DAVID BORRAT

Un home passejant per Barcelona

MONTSE VIRGILI

“Els grans artistes diuen coses complexes i interessants i no paren de fer-ho fins que es moren”, deixa anar Quico

Pi de la Serra i, entre les parets sòbries d'aquesta sentència, al músic barceloní se li escapa un bon resum de *Jo no hi era però me'n recordo*, conversa transcrita disfredada de biografia.

Durant vuit anys, Alejandro Crimi, escriptor argentí resident a Barcelona, ha entrevistat l'autor de

L'home del carrer. El resultat d'aquestes converses a la llum fonètica d'una gravadora s'ha convertit en hagiografia, segons s'anuncia. Tant el títol com la fotografia de la coberta (portada del disc *Pijama de saliva*, de l'any 1983) conjuguen amb el sentit de l'humor irreverent i finíssim amb què Pi de la Serra reconstrueix alguns dels episodis de la seva vida.

Pels capítols d'aquest llibre, que igual que en discos moderns es divideix en *tracks*, en Pi de la Serra parla de la passió per la música, l'ofici de fer cançons, dels amics i del seu

JO NO HI ERA PERÒ ME'N RECORDO
ALEJANDRO CRIMI
COMANEGRA
TRAD. J. GUILLAMON
216 PÀG. / 18 €

compromís polític, amb la llibertat i gosadia del que no deu res a ningú.

El músic va néixer a Barcelona, al costat de l'Estació de França, fill d'una família d'empresaris tèxtils de Terrassa que el van dur a estudiar al Liceu Francès “perquè era una escola laica”. Abans que l'expulssin per estar-hi *com un vegetal*, ja s'escapava alguna tarda, al Xino, perquè des de petit troba “més vida als barris baixos que als barris rics”.

Pi de la Serra desmitifica constantment. Quan se li demana per la Nova Cançó i la seva participació als Setze Jutges llança un míssil contra la nostàlgia. “Al públic no li interessava la cançó com a tal, li interessava que es cantés en català”, opina. El músic amb vocació internacional forma part del grup de moda però no s'hi sent prou implicat. Pi de la Serra va per lliure i només entén la fidelitat si va dirigida cap a les persones. Tot i així,

demostra un temperament polític. Juga a la rateta en contra de la censura amb cançons com *Verda*, milita al PSUC, encara que les idees del partit no estiguin al nivell de la seva audàcia, és perseguit, engarjolat una infinitat de vegades, canta arreu del món amb passaport fals. I és per tot el camí recorregut que es considera un “desenganyat” de la Transició.

Creure en la cançó

El músic Pi de la Serra s'emociona parlant de les lletres de Georges Brassens, de la primera incursió en el blues i la *bossa nova*, estils musicals decisius a la seva carrera. Llegeix la novel·la *Fortuny* de Pere Gimferrer i, en veure'n l'estructura, la converteix en bolero. El que no hi era però se'n recorda s'autodefineix com a “fabricant de cançons” i en reivindica l'ofici. Creu en la cançó per damunt de tot i la reclama com a assignatura pendent a l'escola.

Dels amics en parla amb devoció i n'explica històries delicioses. En destaca Joan Manuel Serrat, Ovidi Montllor i Josep Maria Bardagí. D'aquest últim en recorda la predilecció per buidar gots de whisky a les butxaques de la gent i per gastar bromes als taxistes. En l'àmbit internacional, coneix Pete Seeger, Ravi Shankar, Caetano Veloso i Pablo Milanés, entre d'altres. En una visita de Seeger a Barcelona el porta a conèixer la Boqueria. Seeger no ha vist mai un bròquil. Se'n compra un i el porta tot el dia a la mà com una pilota de bàsquet. Per l'interès en el sitar, Quico Pi de la Serra es presenta davant Ravi Shankar, que s'ofereix a convertir-se en guru del músic català. Evidentment, ell s'hi nega.

Pi de la Serra explica amb la mateixa lleugeresa anècdotes com aquesta o moments difícils de la vida com si res fos gaire important. Ell és aquell home que encara passeja per Barcelona. ♦♦

El meu regne per una espasa

JOAN GARÍ

Aquesta edició de les cartes de batalla intercanviades per Joanot Martorell i Joan de Montpalau ve de la mà de l'editorial

Barcino. La benemèrita institució, a través de la seua col·lecció *Tast de Clàssics*, ens està proporcionant, des de fa uns quants anys, una sèrie de títols emblemàtics de la nostra literatura medieval versionats per escriptors actuals. Va començar Carles Duarte, amb la poesia de Jordi de Sant Jordi, i van continuar, després, autors com Josep Piera (que ens va oferir una tria del colossal corpus poètic ausiasmarquià), Alba Dedeu (amb una delicada interpretació de *Lo somni* de Bernat Metge), Marta Pessarrodona (que va titular *Jesús i les dones* una oportuna antologia de la *Vita Christi* d'Isabel de Villena), Eduard J. Verger (encarregat de posar a l'abast d'un lector actual els *Perrils d'amor* de Roís de Corella), Albert Mestres (qui, amb Marta Marfany, ens ha fornint una estimulante

versió moderna de la *Disputa de l'ase* d'Anselm Turmeda) i finalment Joan-Lluís Lluís.

L'escriptor nord-català s'ha demostrat suficientment versàtil per ressuscitar aquesta vetusta correspondència bèl·lica oferint-la al lector d'avui no amb interès arqueològic, sinó com un tall de documents capaços de dir-nos alguna cosa –encara– sobre les emocions i la vida quotidiana d'un dels més grans clàssics de les nostres lletres.

Pel que sabem de Joanot Martorell degué ser un tipus apassionat, violentat per les servituds de l'honor i d'espasa fàcil, un aristòcrata típic ben integrat en els alts cercles d'aquella València prodigiosa que va saber proporcionar, al segle XV, un grapat de lletraferrits genials absolutament irrepitible. Aquells tipus es coneixien bé i fins i tot es-taven emparentats: Jau-

me Roig (l'autor de *L'espill*, que també acaba d'editar Barcino en versió d'Antònia Carré) era el metge d'Isabel de Villena; Ausiàs March es va casar amb Isabel Martorell, la germana de l'autor del *Tirant lo Blanc*.

La qüestió del parentiu és el motor del llibre de què ara m'ocupe. Una altra germana de Joanot, Damiata Martorell, va ser seduïda pel seu cosí Joan de Montpalau. Els dos amants van compartir llit, però, a l'hora de fer cap a l'altar, a Montpalau li va entrar una desgana infinita. Enrabiada per l'afer, Joanot va exigir reiteradament al cosí llibertí que

netejava el nom de la seua germana. Com que Montpalau no hi tenia cap interès, ambdós cavallers es van intercanviar una sèrie de lletres de batalla en què es reptaven a un duel.

En realitat, el duel no es va celebrar mai. Per Martí de Riquer sabem que Joan de Montpalau va solucionar el

LLETRES DE BATALLA
JOANOT MARTORELL / JOAQUIM DE MONTPALAU
BARCINO
84 PÀG. / 12 €

tema amb el pagament de quatre mil florins. De matrimoni, ni parlar-ne.

A les cartes en qüestió, fet i fet, un desafortat Martorell repta i provoca reiteradament Montpalau, però la resposta que obté d'aquest no passa d'una desmenjada ironia (retreu al seu contrincant que li escriga termes com “sil·logisme” o “relatar”, però Martorell, que no és manc, li retruca que el significat d'aquests mots és ben conegut per qualsevol vailet de la ciutat). Com el seu futur personatge Tirant lo Blanc, Joanot Martorell està disposat a conquistar l'Univers, però s'acontentaria podent pactar un jutge per a poder enfrontar-se al seu enemic amb una espasa i una llança. I és aquest tot l'argument d'aquestes lletres.

Com bé suggereix Joan-Lluís Lluís, l'espasa de Martorell es degué rovellar, però ell es desfogaria bé, anys a venir, amb les aventures que va imaginar per al seu Tirant. En aquest excitat protagonista va bolcar tota la seua passió de cavaller sense rival possible. I la Literatura en va eixir guanyant clarament. ♦♦